

har dernæst oplyst for det ærede Finansudvalg, hvordan Sagen i øvrigt forholder sig. Der lides ved Ophævelse af Bomintraderne et Indtægtstab, og der paakræves en Udgiftsforøgelse, der tilsammen betyder et Minus for Staten af 4,300 Kr. aarlig, derhos skal der anvendes 4,000 Kr. til en Betjentbolig, og endelig er der fra Skovvæsenets Side gjort opmærksom paa, at Ophævelsen af Bommene vil fremkalde stærk Færdsel paa disse Veje, og at det derfor er nødvendigt at grundforbedre dem, og den forøgede Færdsel medfører atter, at der vil blive større aarlige Vedligeholdelsesudgifter paa disse Veje, end der er nu. Det er altsaa en Udgift, man kan kalde x; man kender den ikke, ligesom Forholdet var ved Garnisonsudgifterne. Dem kendte man heller ikke. Der vil komme en lille Efterregning en Gang, men vi kende ikke dens fulde Beløb. Saaledes ligger Sagen for, og saaledes har jeg gjort Rede for den i Finansudvalget, og jeg havde ventet, at Finansudvalget derefter havde tilkendegivet, hvorvidt der skulde stilles Forslag om Bommenes Afskaffelse eller ikke. En saadan Meddelelse har jeg ikke faaet, og jeg ved ikke, om jeg tør ud fra de Ord, som ere faldne her ved anden Behandling, gøre Regning paa, at der i Finansudvalget er Sympati for, at et Ændringsforslag om Afskaffelse af Bommene stilles til tredie Behandling. En saadan Afskaffelse har min Sympati, ikke fordi jeg erkender, at det er paa dette Sted, man trænger haardest til den, der var mere Anledning til at afskaffe Bommene inde i København og i Københavns Amt. Her er der Tale om private Veje, og her kunde det af andre Hensyn end dem, der kunne gøres gældende med Hensyn til de offentlige Veje, være forsvarligt og hensigtsmæssigt at have Bomme. Men for det gode Eksempels Skyld vil jeg dog finde det heldigt at skride til en saadan Afskaffelse. Naar Tinget her og Tinget ovenover enes om at betale, hvad det koster, vil jeg anse det for forsvarligt at ophæve disse Bomme. Med Hensyn til Erklæringen om, at Vejene efter Bommenes Fjernelse ville blive stærkt befærdede, saa at der vil blive stort Slid paa dem, og at der derfor maa finde en Grundforbedring Sted nu og blive større Vedligeholdelsesudgifter ad Aare, vil jeg sige, at jeg er ikke saa overbevist om, at det forholder sig, som Skovvæsenet forudsætter, i alt Fald ikke i den Grad, som Skovvæsenet paastaar. Man kan nemlig forbyde Arbejdskørsel ad disse Veje, og naar vi holde os til Lystkørsel, er der ingen Anledning til at

regne med de store Grundforbedringsudgifter og Vedligeholdelsesudgifter.

Det, det imidlertid kommer an paa for mig, er at erfare, om Finansudvalget og derefter Tinget her ønske at gaa til denne Foranstaltning. Jeg skal medvirke til dens Gennemførelse, for saa vidt der er Ønske derom. Jeg skal dog ikke nægte, at efter at jeg har set videre frem i Betænkningen og har set, hvorledes Udvalget har raseret paa Punkter her og der, som jeg senere skal komme til, har jeg ganske vist ikke tænkt mig, at man samtidig var forhippet paa at bevilge 4,300 Kr. aarlig positiv Udgift, d. v. s. et Indtægtstab og en Udgiftsafholdelse, foruden 4,000 Kr. een Gang for alle, og saa udsætte sig for det, som Skovvæsenet stiller i Udsigt. Jeg mener, at det rimer ikke godt sammen at paatage sig saadanne nye Udgifter og Forpligtelser og give Afkald paa Indtægter samtidig med, at man raserer paa § 18 Bevillinger, som have gjort deres Nytte og fremdeles kunde gøre det. Men det skal jeg ganske overlade til Finansudvalget, jeg afventer en mere positiv Tilkendegivelse fra Udvalgets Side til tredie Behandling, og jeg er villig til at drøfte Sagen videre med det ærede Udvalg. Men hvis Udvalget ikke positivt tilkendegiver, at det ønsker Forslag om Afskaffelse af de omtalte Bomme, vil jeg ikke stille Forslag i den Retning, og saa vil jeg haabe, at Sagen maa hvile en Stund. Hvad enten jeg bliver paa denne Plads eller ej, vil jeg mene, at det ikke er af Vejen at bemærke, at denne Sag nu er gaaet igennem Tinget tidt nok til, at det nu enten skal være Knald eller Fald, enten skulle Bommene afskaffes, og saa er den Historie ude af Verden, eller ogsaa lader man dem blive, hvor de ere, en Tid, og saa tager man Spørgsmaalet op igen ad Aare, om man saa ønsker.

Det ærede Udvalg har ønsket Oplysninger vedrørende de under Landbrugsministeriet værende Kirker, det har rettet Spørgsmaal og faaet Svar, jeg skal ikke her referere hverken Spørgsmaalene eller Svarene. I Betænkningen er der ikke fremkommet nogen Udtalelse, og ved Samraadsrådet er der ikke fremsat noget Ønske. Saa vidt jeg erindrer, har der ikke været nogen Forhandling mellem Finansudvalget og mig om dette Spørgsmaal, hvorvidt disse Kirker skulde gaa over til at være selvejende Kirker eller ikke, men jeg har det Indtryk saavel af den ærede Ordførers Udtalelser som af de Udtalelser, der ere fremsatte af det ærede Medlem